

De Thomas Berg-reeks

De zaak Torfs
De blinde vlek
Dood in december
Het oog van de naald
Tot de dood ons scheidt...
Getekend vonnis
De mythe van Methusalem
Vermoorde onschuld
Voor wie de klok slaat
Over elk vergeten heen
Het gewicht van de haat
Want alles gaat voorbij, maar niets gaat over
Een tragisch verhaal
Van de hemel in de hel
De doden voorbij
Slagschaduw
De doden moeten hun getal hebben
De prijs van de twijfel
De drogreden

Buiten reeks

Moord aan zee (kortverhaal)
Race tegen de klok (novelle)
Sub rosa (prequel)

Jo Claes

De drogreden

Houtekiet

Antwerpen / Amsterdam

Epidauros

Oorspronkelijk was hij niet van plan geweest om Elias te vermoorden, maar op een dag was er plots een idee geweest, vervolgens een berekening, een inschatten van de pro's en contra's, van de mogelijke risico's, en tot slot: een besluit. Eenmaal dat genomen, begon het zoeken naar het hoe, het waar en het wanneer. Vooral het hoe had hem veel hoofdbrekens gekost, maar uiteindelijk had hij voor alles een oplossing gevonden.

Een buitenstaander zou hen waarschijnlijk voor een vader en zijn zoon houden die samen op vakantie waren. Niet dat er enige fysieke gelijkenis tussen hen bestond, maar qua leeftijd kon de interpretatie kloppen. Elias zou natuurlijk aanstoot nemen aan het idee, al had hijzelf het leeftijdsverschil een paar keer te berde gebracht als reden om een punt achter hun relatie te zetten, maar meer dan een halfbakken excuus was dat nooit geweest. Een jonge minnaar streelde immers zijn ijdelheid en naar het zuiden op vakantie gaan met een knappe jongeman aan je zijde gold sowieso als dé natte droom voor veel oudere homo's. In dat opzicht vormde Elias geen uitzondering, integendeel.

Met hun koffers achter zich aan verlieten ze de luchthaven van Athene en liepen naar de plaats waar auto's werden verhuurd, een goede driehonderd meter verder. Elias, dat was altijd zo geweest, gaf er de voorkeur aan om een wagen te huren bij Hertz, maar zelf achter het stuur kruipen deed hij niet, hij had niet eens een rijbewijs.

Zodra de formaliteiten geregeld waren, namen ze de auto-snelweg naar Korinthe, een afstand van meer dan honderd kilometer. Het verkeer viel mee, tenslotte was het zaterdag en moest het toeristische seizoen nog beginnen. Bij de isthmus van Korinthe reden ze de Peloponnesos in, het schiereiland dat zijn naam dankte aan de Griekse held Pelops, dat verhaal had Elias hem eens verteld.

Eenmaal de landengte gepasseerd, zetten ze koers naar Nemea. Naast de weg stonden de oleanders in volle bloei, een eindeloze sliert in groen en roze. De lucht was blauw en wolkeloos, de temperatuur viel mee, negenentwintig graden, het was nog maar eind mei. Van Nemea ging het zuidwaarts naar het pittoreske havenstadje Nafplio aan de Egeïsche Zee. Die was genoemd naar een andere mythologische figuur: Aigeus, de koning van Athene die zich uit wanhoop van een rots in zee had gestort omdat hij dacht dat zijn zoon Theseus was gesneuveld. Ook dat verhaal had Elias ooit verteld, hij pakte nu eenmaal graag uit met zijn kennis van de Griekse mythologie.

Ze vermeden het centrum van Nafplio, kozen de weg die langs de haven liep, zo terug het binnenland in, maar niet ver, Elias' huis lag op slechts drie kilometer van de stad. Vier jaar geleden had hij in een impuls het pand gekocht van een gepensioneerde Duitse arts die het had laten renoveren tot een woning voorzien van alle modern comfort en van een terras dat een adembenemend uitzicht bood op de smaragdgroene zee in de verte. Maar de man had enkele jaren later zijn vrouw verloren en miste zijn kinderen en kleinkinderen, zodat hij zijn eigendom had verkocht en opnieuw naar Duitsland was verhuisd.

Elias had tegen niemand willen zeggen hoeveel hij voor de woning had betaald, al was geld in zijn geval de laatste van zijn zorgen. Vier jaar geleden had hij een fortuin geërfd van zijn moeder die op haar tweeënnegentigste aan een hartaderbreuk was overleden. Waarom hij uitgerekend dat huis had gekocht, vertelde hij wél graag aan iedereen die het wilde horen. Nafplio lag op slechts vijftwintig kilometer van Epidaurus, het mooiste en best bewaarde theater uit de klassieke oudheid. Voor Elias, die naam en faam had gemaakt als toneelacteur, gold de plaats als een soort heiligdom en elke keer wanneer hij in Griekenland was, bracht hij een bezoek aan de site. Op die plek, placht hij te zeggen, was de westerse toneelkunst geboren. Daar lag het beginpunt van zijn beroep, de basis van de Europese theatergeschiedenis, de start van een eeuwenlange traditie waarvan hij trots was deel uit te maken. Enige pathetiek, als het over dat onderwerp ging, was hem niet vreemd.

De volgende dag, zondag, brachten ze grotendeels door op het terras van het huis, in het lommer van een enorme moerbeiboom die eruitzag alsof hij daar al een eeuw stond. De reis gisteren had bijna tien uur geduurd en opnieuw in de auto kruipen was voorlopig geen optie. Naar Griekenland ging je trouwens om te onthaasten, zoals Elias het altijd noemde. Het leven had er een heel ander ritme dan in het noorden.

Het enige wat ze in de loop van de middag deden, was naar het strand wandelen waar ze een duik namen in zee en zich daarna door de zon lieten drogen. Op de terugweg sloegen ze proviand en drank in voor de komende week. Het winkeltje in het dorp was zeven dagen op zeven open, alleen tijdens de siësta ging het enkele uren dicht.

De volgende dag stond het obligate bezoek aan het theater van Epidauros op het programma. Ze vertrokken meteen na het ontbijt om de ergste hitte te vermijden. Volgens het weerbericht zou het vandaag drieëndertig graden worden, de Griekse zomer was aan zijn opmars begonnen.

De rit over de smalle, kronkelige wegen duurde iets meer dan een halfuur. Ook hier was er nauwelijks verkeer, in deze tijd van het jaar waren toeristen nog schaars. Van het parkeerterrein tot aan de eigenlijke site was het enkele minuten lopen, dan hielden de bomen eensklaps op en openbaarde het monument zich in zijn volle glorie, een ogenblik waarop elke bezoeker verbouwereerd bleef staan in een vergeefse poging te kunnen bevatten wat uit het niets voor zijn ogen was verschenen. Het theater bood plaats aan ongeveer veertienduizend toeschouwers en was in hoefijzervorm tegen de heuvelflank aangebouwd, een hellend vlak van tientallen meters hoog, een schier eindeloze massa stenen zitbanken.

Het eerste wat Elias deed, was zich midden op het speelveld positioneren waar hij met zijn welluidende stem enkele regels declameerde uit *Hamlet*, zijn favoriete stuk van zijn favoriete toneel auteur. De paar andere toeristen die er waren, sloegen hem geamuseerd gade. Vanaf de bovenste rij zitbanken klapte iemand in zijn handen. Het was een man, dat was het enige wat van zover te onderscheiden viel. Als dank voor het applaus boog Elias naar het uit één toeschouwer bestaande publiek. Hij was hier duidelijk in zijn element.

Vervolgens liepen ze het ontelbare aantal stenen treden naar omhoog, ook dat was op vraag van Elias een vast onderdeel van elk bezoek. De zon begon te branden, er leek geen eind te

komen aan de klim. Verschillende treden waren beschadigd, het was zaak om goed op te letten, één misstap was voldoende om een levensgevaarlijke val te maken.

Boven aangekomen strekte zich aan je voeten een duizelingwekkende diepte uit. Een gezet echtpaar dat beneden op het speelvlak rondscharrelde, leek niet groter dan een koppel dwergen. Ze namen plaats op de bovenste rij zitbanken en genoten een tijdlang van het uitzicht. In het hoogseizoen werd de aanblik verstoord door talrijke groepen toeristen, de meeste vergezeld van een gids die je woord voor woord kon verstaan dankzij de fenomenale akoestiek van het theater, een storend gekwetter dat haaks stond op de ingetogen sfeer die op deze plek hing. Nu, eind mei, waren de stilte en de leegte haast onwezenlijk. Er liepen – hij telde – slechts vier andere mensen rond op de hele site. Ze hadden stuk voor stuk een fototoestel of smartphone in de hand en maakten de ene foto na de andere. Voor de rest sloegen ze nergens acht op, niets of niemand kon concurreren met de grandioze aanblik die het theater bood.

Elias stond op, in de volle zon begon de hitte waarschijnlijk op hem te wegen. Ze namen elk een andere trap naar beneden, ook dat was traditie. Volgens Elias kreeg je in je eentje het best de gelegenheid om ettelijke minuten lang de omgeving op je te laten inwerken, een haast magische ervaring.

Terwijl ze aan de afdaling begonnen, treuzelde hij nog even en wachtte tot Elias een vijftal meter naar beneden was gegaan. Dat deed hij uiterst langzaam, voorzichtig ook, tenslotte was de man tweeënzestig en was het – zoals gezegd – oppassen geblazen op de steile trap met afgebroken treden.

Spiedend keek hij om zich heen. Was dit het moment? Elias, zag hij, was blijven staan en wiste met zijn onderarm het zweet van zijn voorhoofd, moederziel alleen, een eenzame figuur in de uitgestrekte steenmassa, nog altijd in het bovenste derde van het theater.

Opnieuw schatte hij de situatie in. Het gezette koppel en een tweede echtpaar waren nog altijd drukdoende met het nemen van foto's en keken hun richting niet uit. Hij aarzelde geen seconde meer, het was nu of nooit. Zo snel als hij kon, overbrugde hij de afstand tussen hem en Elias. Die zette zich net weer in beweging, maar nog voor zijn voet de volgende trede raakte, gaf hij hem een harde duw in zijn rug.

Elias verloor zijn evenwicht, molenwiekte een seconde met zijn armen door de lucht, viel en bleef vallen, terwijl hijzelf vliegensvlug van de plaats wegliep. Beneden hoorde hij een vrouw gillen, een hoog en schrill geluid dat ondanks de afstand van heel dichtbij leek te komen. Zonder zijn pas in te houden keek hij kort over zijn schouder. Elias, schatte hij, was minstens vijftien meter lager terechtgekomen dan de plek waar zijn val was begonnen.

De mannen van de twee koppels renden halsoverkop de treden naar omhoog om hulp te bieden, hun blik onophoudelijk op het onfortuinlijke slachtoffer gericht. De vrouwen waren beneden blijven staan en hadden alleen oog voor de bewegingloze man op de trap. Niemand, stelde hij vast, schonk aandacht aan die ene figuur die zich intussen een eind van de plaats des onheils had verwijderd. Gerustgesteld boog hij af naar rechts en vervolgde zijn weg. Het was gebeurd, hij zweette niet eens.

Een vermoeden van moord

Een ongeluk, zegt de volkswijsheid, komt zelden alleen. Thomas Berg, hoofdinspecteur bij de Dienst Geweld van de Leuvense Federale Politie, had nooit eerder ervaren hoeveel waarheid in dat spreekwoord school. Hij was op weg naar het politiekantoor en elke stap die hij zette, deed pijn. Wat er juist aan de hand was, wist hij niet, maar dat er iets goed mis was met zijn rechtervoet, viel niet langer te ontkennen.

De ellende situeerde zich ter hoogte van zijn wreef en was twee weken geleden begonnen. Zolang hij zat, was er geen probleem, maar van zodra hij begon te lopen, ging de ene steek na de andere door het bovenste deel van zijn voet, zo ongeveer van het begin van zijn enkel tot aan de aanzet van zijn tenen. Soms was de pijn zo fel dat hij onderweg even moest blijven staan, terwijl hij op andere momenten niets voelde en de afstand van zijn flat tot aan het politiekantoor zonder één enkele hapering kon afleggen.

Eigenlijk zat er helemaal geen lijn in de manier waarop zijn voet reageerde en daarom had hij aangenomen dat het om een tijdelijk fenomeen ging, iets wat even plots zou verdwijnen als het gekomen was, een gedachte waaraan mensen zich wel vaker vastklampen wanneer een fysiek ongemak zich voor het eerst manifesteert.

Vanochtend echter bleek dat wishful thinking te zijn. De steken in zijn rechtervoet waren nooit zo erg geweest waardoor hij noodgedwongen mank liep en iedereen kon zien dat hij

ergens last van had. Aan de andere kant, had hij de voorbije weken vastgesteld, was er binnenskamers niets te merken aan zijn manier van lopen, de pijn dook pas op wanneer het om een langere wandeling ging.

Een dergelijk mankement was natuurlijk voor iedereen knap vervelend, maar iemand in zijn functie kon het zich niet permitteren om zijn beroep al hinkend uit te voeren. Vandaar dat er niets anders opzat dan zich over zijn tegenzin heen te zetten en zo snel mogelijk een afspraak te maken met zijn huisarts. Als die hem niet kon helpen, moest hij hem maar doorverwijzen naar een orthopedist. Of een podoloog. Of hoe heette een specialist die zich met zulke problemen bezighield?

De hoofdingang van het politiekantoor, zag hij, was nog een honderdtal meter verwijderd. Er ontsnapte hem een zucht van opluchting, gelukkig kwam er nu snel een eind aan deze martelgang. Misschien zou zijn arts hem aanraden zich een week of langer ziek te melden en zijn voet te laten rusten, maar daar zou hij niet op ingaan. Van twee kwaden kon je beter de minst erge kiezen en thuisblijven was in zijn situatie niet de juiste beslissing. Het was nog geen maand geleden dat zijn relatie met Freya op de klippen was gelopen en de naweeën van de breuk speelden hem nog elke dag parten.

De laatste keer dat hij Freya had gezien, vanaf een zekere afstand dan nog, was op de begrafenis van haar broer Simon, sindsdien had hij van haar geen teken van leven meer gekregen. Het leek wel alsof ze van de aardbol verdwenen was, terwijl haar flat zich op slechts enkele honderden meters van de zijne bevond. Hoe het mogelijk was om in dezelfde buurt te wonen en elkaar bijna een maand lang geen enkele keer op straat tegen het lijf te lopen, was hem een raadsel. Hoewel, eerlijkheidshalve moest hij toegeven dat hij in zijn vrije tijd zoveel mogelijk binnenbleef met die rotvoet van hem, wat dan

weer tot gevolg had dat het gepieker over Freya vrij spel kreeg en de muren van zijn flat zich na verloop van tijd almaar meer naar elkaar toe leken te buigen.

Het ene probleem voedde dus het andere en dan zou hij zich op doktersadvies ziek melden en een tijdlang thuisblijven? Geen sprake van. Hij had het zo al moeilijk genoeg omdat er in zijn hoofd te veel zijn aandacht opeiste: emoties die hij niet kon loslaten, verwijten die hij zichzelf bleef maken, herinneringen die hem urenlang wakker hielden en hem 's morgens, bij het ontwaken, onmiddellijk opnieuw overvielen alsof ze de hele nacht op dat moment hadden gewacht.

Nee, voorlopig roerde er zich in zijn privéleven te veel om verwerkt te krijgen en hij kende zichzelf: hij moest onder de mensen komen, zijn gedachten op iets anders focussen, zijn eigen problemen laten overschaduwen door de uitdagingen waarmee zijn baan hem confronteerde. Het werk dat hij deed, was veeleisend en vaak uitputtend, maar net daardoor zou het de koord weer aanspannen waarop hij nu balanceerde, want op dit ogenblik was die veel te slap en dreigde hij constant zijn evenwicht te verliezen.

In de inkomhal van het politiebureau knikte Berg kort naar de agent achter de balie en deed zijn best om naar de lift te lopen zonder met zijn rechterbeen te trekken. Hetzelfde probeerde hij op de tweede verdieping, vooral tijdens het laatste stuk van de kantoordeur naar zijn bureau. Coens en Wenderickx zaten over de krant gebogen en wensten zonder opkijken goedemorgen; Lou was aan het bellen en besteedde geen aandacht aan hem.

Berg liet zich met een onderdrukte kreun op zijn stoel zakken en zette zijn computer aan. Nu zijn voet zijn gewicht niet meer torste, zou de pijn langzaam wegebben. Gewoonlijk

ging hij van hier linea recta naar het forensisch lab op de derde verdieping voor zijn dagelijkse kop koffie met Zeebos, maar dat deed hij vandaag beter niet. Uit ervaring wist hij dat de toestand in zijn voet na een halfuur genormaliseerd zou zijn en hij weer gewoon zou kunnen lopen, het was dus beter om daarop te wachten voor hij zich opnieuw in beweging zette. Zeebos zou in de loop van de dag natuurlijk vragen waarom hij niet was opgedaagd, maar dat waren zorgen voor later.

Op dat ogenblik kwam Lou bij zijn bureau staan.

‘Chef, ik heb net een telefoontje gekregen van de centrale. In de ondergrondse parkeergarage van een van de flatgebouwen in het Refugehof is gisteravond een man afgetuigd. Hij is er erg aan toe en ligt in het ziekenhuis.’

Berg kende het Refugehof. Een drietal maanden geleden, toen er nog niets aan de hand leek te zijn met zijn voet, was hij er voor het laatst geweest. Leuven was de voorbije jaren tegen zo’n snel tempo veranderd dat hij zich de gewoonte had aange-meten om geregeld lange wandelingen te maken, meestal op zondagmiddag en vooral op locaties die sinds kort een ware metamorfose hadden ondergaan. Een mens hoorde de plaats te kennen waar hij woonde en werkte, zeker iemand met zijn beroep.

Het Refugehof was zo’n gloednieuwe buurt. De wijk lag tussen de Minderbroedersstraat en de Janseniusstraat, vlak bij de enige waterpoort die was overgebleven van de twaalfde-eeuwse ringmuur. Het was er mooi wonen op een steenworp van het centrum, maar goedkoop waren de flats niet, al was dat in Leuven meer regel dan uitzondering. In heel de stad werd vastgoed stilaan onbetaalbaar, een probleem waar vooral jonge mensen mee te kampen hadden omdat ze over onvol-doende middelen beschikten om een eigen woning te kopen.